

RINGERIKE, ASKER OG BÆRUM TINGRETT

Dok 2

Justis og Beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse
22/371

Vår referanse
22-026081ADM-TRAB/TSAV

Dato
22.03.2022

Høringsuttalelse – endringer i domstolstruktur

Vi viser til høringsbrev datert 26. januar 2022 om endringer i domstolstruktur. Vår domstol har følgende kommuner i rettskretsen: Ringerike, Jevnaker, Hole, Lunner, Asker og Bærum.

Domstolen har to rettssteder, i Hønefoss og Sandvika.

Domstolen har totalt 45 medarbeidere. Tre dommere, én dommerfullmektig og fire saksbehandlere har sitt hovedarbeidssted i Hønefoss, mens 13 dommere (inklusive domstolleder og nestleder), fire dommerfullmektiger og 20 saksbehandlere (inklusive administrasjonssjef og seksjonssjef) har hovedarbeidssted i Sandvika.

I høringsbrevet foreslår departementet å gjeninnføre domstolstrukturen fra før 2021, med mindre domstolleder, kommunene i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur.

I Ringerike, Asker og Bærum tingrett er de tillitsvalgte og domstolleder enige om at vi ønsker å beholde den strukturen som vi har i dag.

Tre av våre totalt 45 medarbeidere ønsker å gjeninnføre den domstolstrukturen som var før april 2021. Disse tre har sitt hovedarbeidssted i Hønefoss. For øvrig er det bred oppslutning om å beholde den nåværende strukturen.

Mindretallets syn:

De tre medarbeiderne som ønsker en reversering begrunner det blant annet med:

Både for medarbeiderne og brukere av domstolen er det viktig å ha en tingrett lokalt. Vi må dessuten ha en struktur som sikrer at arbeidsplasser blir i distriktene. Med dagens struktur risikerer man at rettsstedet i Hønefoss kan bli nedlagt på sikt.

Vi utvikler oss faglig på eget initiativ, for eksempel ved kurs og kontakt med sideordnet domstol. Det er ikke holdepunkter for å si at reformen har gitt oss sterkere fagmiljøer.

Postadresse
Postboks 578, 1302 Sandvika

Sentralbord

Saksbehandler
Ina Fretheim

Bankgiro

Organisasjonsnummer
926725963

Kontoradresse
Kjørboveien 10, Sandvika
Norderhovsgt. 23, Hønefoss

Telefaks

Telefon
67 57 65 04

Ekspedisjonstid

Internett/E-post

trabpost@domstol.no

Fravær av lokal ledelse er negativt for det minste rettsstedet.

Rettsstedene er ikke likestilte. Asker og Bærum tingrett var i utgangspunktet en større domstol enn Ringerike tingrett, og ledelsen sitter i Sandvika.

Flertallets syn:

Det store flertallet som ønsker å beholde dagens struktur vil blant annet fremheve:

Den nåværende strukturen medfører ikke noen endringer i den lokale tilgjengeligheten for brukerne. Domstolen har felles sentralbord og postmottak i Sandvika. Ellers går driften og saksavviklingen i de to tinghusene som tidligere. Parter og advokater får fortsatt behandlet sakene sine ved sitt lokale rettssted og forholder seg i det daglige til sitt lokale tinghus.

Det er et løpende samarbeid mellom de to rettsstedene om bistand og avlastning, for eksempel i de tilfellene der et av rettsstedene har problemer med å få avviklet sakene innenfor de fristene som Stortinget har satt for saksbehandlingstid.

I henhold til den ressursfordelingsmodellen som Domstoladministrasjonen benytter for å fordele bemanningsressurser hadde tidligere Ringerike tingrett og Asker og Bærum tingrett relativt jevn arbeidsbelastning før sammenslåingen. På den korte tiden som har gått siden den nye strukturen ble innført, er det vanskelig å måle hvilken betydning reformen har for saksavviklingen vår, også fordi det har sammenfalt med koronautsettelse og redusert kapasitet på grunn av flytting av rettsstedet i Sandvika. Men vi har erfart at det er nyttig å bistå hverandre på tvers av rettsstedene, når man for eksempel har redusert bemanning i perioder. Ved å trekke på ressurser både fra Hønefoss og Sandvika har vi klart å avgjøre 46 større og mindre saker der rettsmøtene ellers ville ha blitt utsatt. Vi har også hatt et nært samarbeid mellom rettsstedene om opplæring av nye saksbehandlere som skal arbeide med arv og skifte.

Den korte reiseavstanden som er mellom rettsstedene våre gjør at forholdene ligger godt til rette for et samarbeid. Vi legger primært opp til at det er dommerne som reiser mellom rettsstedene når det er behov for å bytte saker, slik at rettsmøtene kan holdes i partenes lokale tinghus.

Det er å ha flere medarbeidere fordelt på to rettssteder i en og samme domstol vil gi en bedre utnyttelse av ressursene i årene fremover enn hva Ringerike tingrett og Asker og Bærum tingrett kan ha hver for seg. Vi får en økt fleksibilitet og kan raskt og sømløst avlaste hverandre på tvers av rettsstedene, når det er behov for det. Vi vil i større grad kunne utnytte ledig kapasitet hos medarbeiderne og tilpasse ressursene våre til de svingningene som erfaringsmessig vil komme i saksinngangen. Dette vil også komme brukerne våre til gode.

Innenfor samme domstol kan vi lett bytte saker ved inhabilitet, men også hvis partene har møtt den samme dommeren flere ganger tidligere. At det er flere dommere å spille på enn det man har ved et lite rettssted, kan øke tilliten til domstolen. Dette gjelder for eksempel i barneovsaker, der vi i en del tilfeller opplever at de samme partene kommer tilbake til domstolen flere ganger.

Det er vanskelig å se for seg hvordan man skal kunne oppnå den samme fleksibiliteten mellom to selvstendige domstoler. Vi kan ikke se at de virkemidlene som departementet antyder i punkt 3.2 i høringsnotatet vil bidra til den sømløse og raske koordineringen som

man i dag har innenfor én og samme domstol. Ved sykdom og annet uforutsett fravær er det en stor gevinst å kunne bytte saker mellom rettsstedene. Da man ofte må kaste seg rundt på få dager eller timers varsel, og de mulige tiltakene som departementet er inne på i høringsbrevet tar for lang tid. Et felles saksinntak, som departementet skisserer som et mulig alternativ, vil etter vårt syn ikke være noen god løsning. Det vil fort bli et byråkratiserende ledd uten nødvendig detaljkunnskap om berammingsprogrammet i de enkelte domstolene. Som departementet også selv peker på, vil det dessuten utfordre domstolledernes selvstendighet og styring av ressursene.

En hovedutfordring i den nåværende strukturen er at det minste rettsstedet vårt ikke har daglig stedlig ledelse. Det er en ulempe, først og fremst for medarbeiderne, men også for lederne i domstolen. Med den korte avstanden som er mellom de to rettsstedene våre, har ledelsen i vår domstol likevel større muligheter for å legge til rette for jevnlig tilstedeværelse på begge rettsstedene enn det man har i mange andre domstoler med flere rettssteder og lengre reiseavstand. Sorenskriveren og administrasjonssjefen arbeider normalt hver sin dag per uke i Hønefoss. De øvrige medlemmene av ledergruppen arbeider i Hønefoss ved behov. Med to rettssteder å lede får sorenskriveren mindre tid til å ta del i dømmende virksomhet.

Vi har alle fått et større fagmiljø i den nye domstolen, og har faggrupper med både dommere og saksbehandlere fra begge rettsstedene. Det er nyttig å ha flere personer å diskutere med, og vi har flere å spille på i det daglige i den uformelle dialogen om faglige og mer praktiske spørsmål. Det blir lettere å få til kompetanse- og erfaringsoverføring, ved felles møter og arrangementer og gjennom mer daglig kontakt mellom rettsstedene. Slik kontakt er også mulig mellom selvstendige nabodomstoler, men møtepunktene blir færre.

I de månedene som har gått siden sammenslåingen har vi brukt tid på å bli kjent med hverandres rutiner på de to rettsstedene. På enkelte områder har vi utviklet felles rutiner. Målsetningen er å fortsette dette arbeidet på stadig flere saksområder, med sikte på å finne ut hvilke rutiner som bør være felles og hvor det kan være grunn til å ha forskjellige rutiner på et lite og et stort rettssted. Vi har erfart at det å bli kjent med hverandres rutiner er til gjensidig nytte, samtidig som det gir oss et godt grunnlag for å utvikle domstolen videre.

Etter hvert som vi får stadig flere administrative oppgaver knyttet for eksempel til HMS og utvikling av personalpolitikk, vil det være klare gevinster ved å ha et større miljø med flere medarbeidere å spille på.

Dersom Ringerike tingrett gjenopprettes som selvstendig tingrett, vil den være sårbar, for eksempel ved sykdom. Hvis dommerbemanningen i små domstoler styrkes, slik det legges opp til i høringsnotatet, vil dette på den annen side kunne føre til en overkapasitet på dommersiden i disse domstolene, som det blir vanskelig å utnytte. Med mindre de årlige driftsbudsjettene økes klart for samtlige domstoler, er det en fare for at økte ressurser til de minste tingrettene vil føre til at de større domstolene, som Asker og Bærum tingrett, får mindre ressurser. Dette vil gi en dårligere ressursutnyttelse totalt sett, og kunne føre til forskjeller i saksbehandlingstid, noe som igjen går utover publikum i Asker og Bærum. Den nåværende strukturen gir oss en langt bedre mulighet til å utjevne svingninger både i saksinngangen og i bemanningen gjennom å utnytte den ledige kapasiteten der hvor det til enhver tid er mest behov for den.

I høringsbrevet opplyser departementet at en årlig permanent merutgift etter en reversering vil ligge på 35 millioner kroner. Slik vi forstår det, er utgifter til å øke bemanningen ved de minste domstolene en vesentlig del av denne merkostnaden. Når man i tillegg registrerer at engangsutgiften for reversering vil være på minst 75 millioner kroner, er det all grunn til å reise spørsmål ved en slik ressursbruk. Domstolene trenger penger til svært mange andre oppgaver i årene fremover, ikke minst når det gjelder teknisk utrustning.

Avslutningsvis vil vi understreke at vi ser klare prinsipielle betenkeligheter ved den modellen som departementet skisserer for reversering av domstolsreformen. Etter vårt syn bør det ikke være opp til kommuner å avgjøre hvordan den tredje statsmakt skal organiseres.

Og helt til slutt: Alle i domstolen er enige om at vi nå uansett må få en langsiktig avklaring på hvordan domstolstrukturen skal være i årene fremover. Det vi minst av alt ønsker er en ny periode med usikkerhet. Å leve med uvisshet om hvordan domstolen vår skal være organisert, er en stor belastning for arbeidsmiljøet. Det gjelder ikke minst for rettsstedet vårt i Hønefoss, som har opplevd usikkerhet rundt struktur gjennom mange år.

Hønefoss/Sandvika 22. mars 2022

Kristin Jahre Ramm
sorenskriver

Diderik Heiberg Danbolt
Lokal tillitsvalgt Den norske Dommerforening

Mona Fegri
Lokal tillitsvalgt Parat

Line-Merete Haug
Lokal tillitsvalgt Norsk Tjenestemannslag

Mona Byrkjedal
Lokal tillitsvalgt Dommerfullmektigforeningen